

Ang hugaw nga gyera ni Duterte sa unang katunga sa 2021

Taho sa tawhanong katungod
(Enero–Hunyo 2021)

Ang Bayan
Hulyo 4, 2021

Kini nga taho kinutlo sa nakalap nga mga balita sa Ang Bayan (AB) mahitungod sa mga kaso sa paglapas sa tawhanong katungod nga hinimo sa Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP) ug uban pang mga armadong pwersa sa reaksyunaryong rehimeng US-Duterte gikan Enero hangtud Hunyo karong tuiga. Tumong niining maong taho nga ipakita ang gilapdon sa brutalidad ug kabangis nga nasinati sa katawhanng Pilipino ilalum sa hugaw nga gyera sa pagpanumpo ni Rodrigo Duterte.

Sa rekord sa AB, 16,845 (o 93 kada adlaw sa abereyds) ang nahimong mga biktima sa mga paglapas sa tawhanong katungod sa unang unum ka bulan sa kasamtangang tuig. Dili pa lakip dinhi ang napuloan ka libong sibilyang giaresto ug gidetine o gisilutan tungod sa “paglapas” sa mga restriksyon panahon sa *lockdown* ug ang mga gipatay sa ngalan sa nagapadayon nga “geyra kontra-droga.” Dili usab lakip ang gatusan ka indibidwal nga gi-*red-tag* ug gipailalum sa sarbeylans taliwala sa pagdungog sa mga petisyon batok sa Anti-Terror Law (ATL) lakip ang mga aktibista, upisyal sa gubyerno, abugado, huwes, ug ordinaryong katawhan.

Sa abereyds, dili moubos sa duha ka kaso sa pulitikanhong pagpamatay ang nataho kada semana. Matag adlaw, adunay duha ka biktima sa pagpangaresto.

Ginapakita niini nga mga datos nga sistematikong ginaatarget sa mga armadong pwersa sa estado ang mga sibilyan. Ang ingon niining mga atake sa mga sibilyan ug sa ilang mga komunidad usa ka hugaw nga taktikang gigamit sa rehimeng Duterte ug sa National Task Force to End Local Communist Armed Conflict (NTF-ELCAC) sa gambalay sa ilang madugoong gyera kontra-insurhensya.

Sukwahi sa internasyunal nga balaod sa gubat nga angayan untang moluwas sa mga tawong dili direktang lambigit sa armadong panagbangi, ginatarget sa AFP ang mga sibilyang komunidad nga ilang ginaatake ug ginaokupa, duyog sa ginatlunsad niining mga operasyong militar batok sa Bagong Hukbong Bayan (BHB). Gipahamtang ang balaod militar sa mga baryo kung asa ginapatuman ang mga restriksyon, ilegal nga pagpangutinkay, pagpanghadlok sa mga tawo ug pagkontrol sa ilang mga lihok, panginabuhian ug komersyo sa mga residente. Ang mga erya nga nagtaho sa pinakadaghang mga kaso sa operasyong militar ang nagtaho usab sa pinakadaghang kaso sa mga paglapas sa tawhanong katungod sa parehong panahon.

Gustong ipahimangno sa AB sa mga bumabasa nga daghan pang kaso sa kabanikanhan ang wala nataho tungod sa kagrabe sa mga operasyong militar ilabina sa Mindanao.

Paglapas sa tawhanong katungod (Enero-Hunyo 2021)

Pulitikanhong pagpamatay	60
Sulayng pagpatay	3
Pag-aresto ug detensyon	201
Pagguba sa kabtangan	2
Ilegal nga pag-utinkay ug pagkumpiska	9
Pagdagit	5
Tortiyur	5
Demolisyon	300
Pagpamugpamugos	195
Pagbakwit	16,232

Pagtay, pakyas nga pagpatay, tortyur, ug pagpangdagit

Dili moubos sa 60 ka sibilyan ang nahimong mga biktima sa pulitikanhong pagpamatay sa tibuok nasud karong unang katunga sa tuig. Mas daghan ang gipatay karong tuiga kumpara sa ihap sa mga biktima sa parehong panahon niadtong 2020 (46). Kadaghanan sa gipatay (33) mga mag-uuma. Tulo sa mga biktima ang mga menor de edad. Kadaghanan sa mga biktima ginapagawas sa mga pwersa sa estado nga "misukol" ug namatay sa mga "engkwentro."

Sama sa milabayng tuig, ang rehiyon sa Bicol ang adunay pinakataas nga ihap sa mga gipatay (18), sunod ang Southern Tagalog (13) ug Negros Island (12). Ang unang duha ka rehiyon langkob sa mga operasyon sa Southern Luzon Command (Solcom) nga gipangulohan sa notoryus nga *red-tagger* ug kanhing tigpamaba sa NTF-ELCAC nga si Lt. Gen. Antonio Parlade, Jr. Ang Bicol ug Negros parehong langkob sa Memorandum Order 32 nga gipagawas ni Duterte niadtong 2018 nga direktang nagdeploy og dugang nga mga batalyon sa maong mga lugar. Sa mga prubinsya, pinakadaghan ang pagpamatay sa Negros Occidental (7), sunod sa Rizal ug Camarines Norte (tig-6).

Nakarekord ang AB og lima ka masaker sa parehong panahon. Pinakaulahi dinhi ang pagmasaker sa 3rd Special Forces Battalion sa Barangay Diatagon, Lianga, Surigao del Sur sa tulo ka Lumad, lakip ang usa ka menor de edad niadtong Hunyo 8. Gitoohang gitortyur ang mga biktima ayha gipatay, samtang duha kanila ang gitoohang gilugos. Usa ka semana ayha niini, gimasaker usab sa mga elemento sa 2nd IB ug pulisya ang tulo ka mag-uuma sa Barangay Anas, Masbate City.

Nahitabo usab niadtong Marso 7 ang gitawag og "Bloody Sunday" kung asa siyam ka aktibista ang magkabulag nga gipatay sa Cavite, Batangas ug Rizal. Niadtong Mayo 28, gilikida sa mga pwersa sa estado ang duha ka konsultant sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP) sa Visayas nga silang Fr. Rustico Tan ug Reynaldo Bocala. Lapas kini sa Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG).

Lima ka indibidwal ang nataho nga gidagit sa mga pwersa sa estado ug wala pa gihapon gipakita sa kasamtangan. Lakip kanila ang kabatan-onang aktibista nga si Kemuel Ian Cometa nga gidagit sa pulisya sa Barangay Macabling, Sta. Rosa City, Laguna niadtong Mayo 21, kadungan sa pagmasaker sa tulo pa ka aktibista.

Dugang pa dinhi, nakarekord usab ang AB og tulo ka biktima sa pakyas nga pagpatay ug lima ka biktima sa tortyur. Lakip sa mga biktima si Angelo Karlo Guillen, usa sa mga abugado sa mga petisyuner kontra ATL, nga gidunggap sa ulo niadtong Marso 3 sa Iloilo City. Abugado usab siya sa siyam ka Tumandok nga gimasaker, ug 16 pa nga giaresto sa Capiz ug Iloilo niadtong ulahing adlaw sa 2020.

Masaker

Petsa	Pangalan sa mga biktima	Ihap	Lugar	Sektor/Grupo	Kriminal
2021-02-08	Buenaventura Dawal; Dennis Nogollos; ug usa pa	3	Sarayan, Pres. Roxas, North Cotabato	Mag-uumaa	90th IB, 72nd IB
2021-03-13	Enrique Cabilles; Arnel Candelaria; Nomer Peda	3	Lanot, Mercedes, Camarines Norte	Mag-uumaa	PNP Bicol
2021-05-21	Christoper Boton; Cristina Estocado; Rommel Riza	3	Macabling, Sta. Rosa, Laguna		202nd IBde, SAF
2021-06-08	Ailyn Bulalacao; Ramon Boy Brioso; Antonio Poligrates	3	Anas, Masbate City	Mag-uumaa;	PNP-Masbate, 2nd IB
2021-06-15	Willy Rodriguez; Lenie Rivas; Angel Rivas	3	Diatagon, Lianga, Suriagao del Sur	IP 1 bata	3rd SFB

Pag-aresto ug detensyon

Mikabat sa 201 ka kaso sa arbitraryong pag-aresto ug detensyon ang nataho sa AB sa unang katunga sa tuig. Pinakadaghan ang giaresto niadtong Marso (78 ka biktima), ug pinakadaghan ang gikan sa sektor sa mag-uuma (74), sunod sa nasudnong minority (73). Pinakadaghan ang biktima (80) sa Southern Tagalog. Dili moubos sa 63 ka indibidwal ang giaresto sa Rizal pa lang. Lakip kanila ang 60 ka Dumagat nga giakusahang myembro sa BHB ug arbitraryong giaresto sa Rodriguez ug Antipolo City niadtong Marso 14 ug Abril 13.

Nakakalap usab ang AB sa dili moubos sa walo ka insidente sa dinaghang pag-aresto sa parehong panahon. Pinakaulahi dinhi ang pag-aresto sa mga elemento sa 22nd IB sa siyam ka myembro sa pamilyang Mapula ug upat pang indibidwal sa Bulan, Sorsogon niadtong Hunyo 28. Unum kanila ang menor de edad. Pinakabata sa mga biktima si Althea Mapula, 2-anyos, nga giaresto kauban sa lima pa ka bata.

Sa kinatibuk-an, dili moubos sa 28 ka menor de edad ang giaresto sa maong panahon. Lakip kanila ang 19 ka estudyanteng Lumad nga giaresto sa ilang eskwelahang bakwit sa Barangay Talamban, Cebu City niadtong Pebrero 15 kauban ang pito ka magtutudlo ug pipila ka mga tigsuporta. Lakip usab sa mga magtutudlo nga giaresto si Chad Booc nga usa sa mga petisyuner batok sa ATL.

Atakeng militar sa mga komunidad

Apektadong mga erya

Barangay 610

Lungsod 321

Prubinsya 65

Pagpamomba, istraping, pagpanganyon,

Ihap sa
apektadong barangay

Pagpamomba 32

Pagpanganyon 4

Istraping 27

Dugang pa dinhi, nakarekord ang AB og 15 ka kaso sa pagpanghulga, pagpamig-ot ug intimidasyon. Dili pa lakip dinhi ang mga indibidwal nga gi-*red-tag* sa NTF-ELCAC ug mga myembro sa mga progresibong organisasyong padayon nga ginipig-ot sa mga armadong pwersa sa estado.

Atake sa mga komunidad

Sukad Enero, nakarekord ang AB sa lain-laing tipo sa mga atakeng militar sa dili moubos sa 610 ka barangay sa 321 ka lungsod sa 65 ka prubinsya. Pinakadaghan ang apektadong barangay sa North Central Mindanao (80), kasunod ang Southern Tagalog (74 ka barangay) ug Eastern Visayas (58).

Dili moubos sa 32 ka barangay ang apektado sa paturagas nga pagpamomba, ug 27 ka barangay usab ang langkob sa pagpang-istraping sa militar sa maong panahon. Lakip dinhi ang 21 ka barangay sa prubinsya sa Quezon nga gilangkuban sa pagpamomba ug pagpang-istraping sa militar niadtong Pebrero. Upat ka barangay usab ang nataho nga gikanyon sa militar.

Pinakaulahi sa maong mga pag-atake ang pagpamomba ug pag-istraping sa militar sa lasangong bahin sa Barangay Kasapa II, La Paz, Agusan del Sur niadtong Abril 6, duul sa umahan ug komunidad sa mga residente. Unum ka bomba ang gihulog sa militar sa lugar gamit ang duha ka FA-50 *fighter jet*. Tulo ka beses usab nga gikanyon sa militar ang maong barangay niadtong Pebrero.

Ang walay puas nga mga atake ug ang okupasyong militar sa mga baryo nagresulta sa pagbakwit sa dili moubos sa 16,232 ka residente gikan sa ilang mga komunidad sa lain-laing bahin sa nasud. Kadaghanan sa mga bakwit gikan sa Southern Tagalog (15,000). AB

Paglapas sa tawhanong katungod

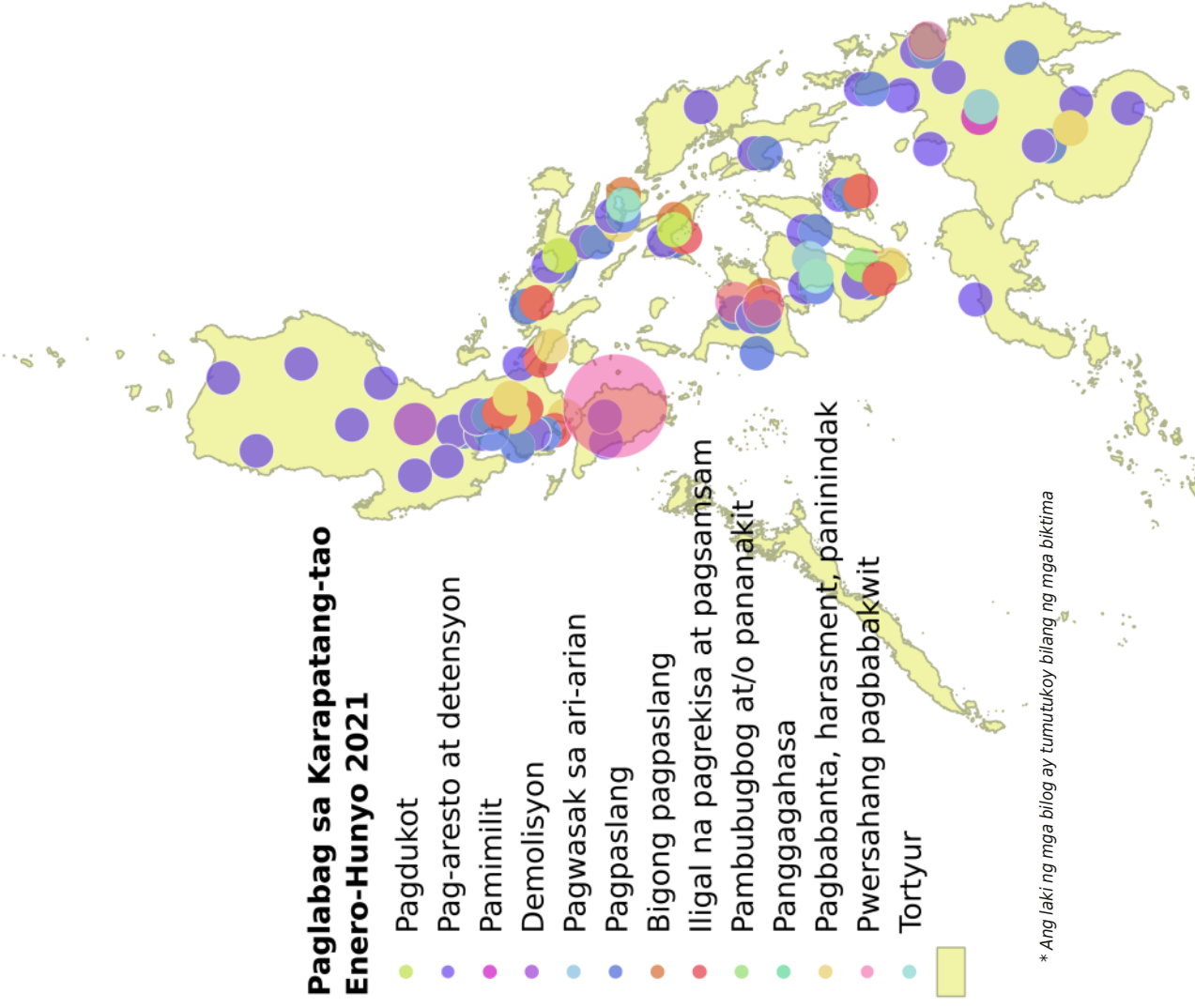
	Pagdagit	Pag-aresto ug detensyon	Pagpamugos	Demolisyon	Pagpalubog sa kabantagan	Pagpatay	Pagbakwit	Pakyas nga pagpatay	Iligal nga pag-utangkay ug pagkumpiska	Pagpakit	Pagpanghugos, pagmolista	Pagpanghulga, pagpangita or intimidasyon	Tortur
CPP-NPA-NDF					9								
Bata		28			2					1			1
Tawong-simbahan		2			1								
Drayber		4											
Empleyado sa gubyerno		2			3								
Manggagawang pangkalusugan		1											
Human rights worker		6			1								
Katurubo		73	19		1	5	15,623			1			3
Abugado								1					
MAKABAYAN/Bayan		2			1				1				3
NGO worker													
Mag-uuma	5	74			1	33	600	2	7	1		9	1
Estudyante/Kabatan-onan		1											2
Magtutudlo		1							1				
Kabus sa kasyudaran		1		300		5							
Kababayan-an		1											
Mamumuo		5				2							1

www.cpp.ph

cppinformationbureau@gmail.com

@prwc_info

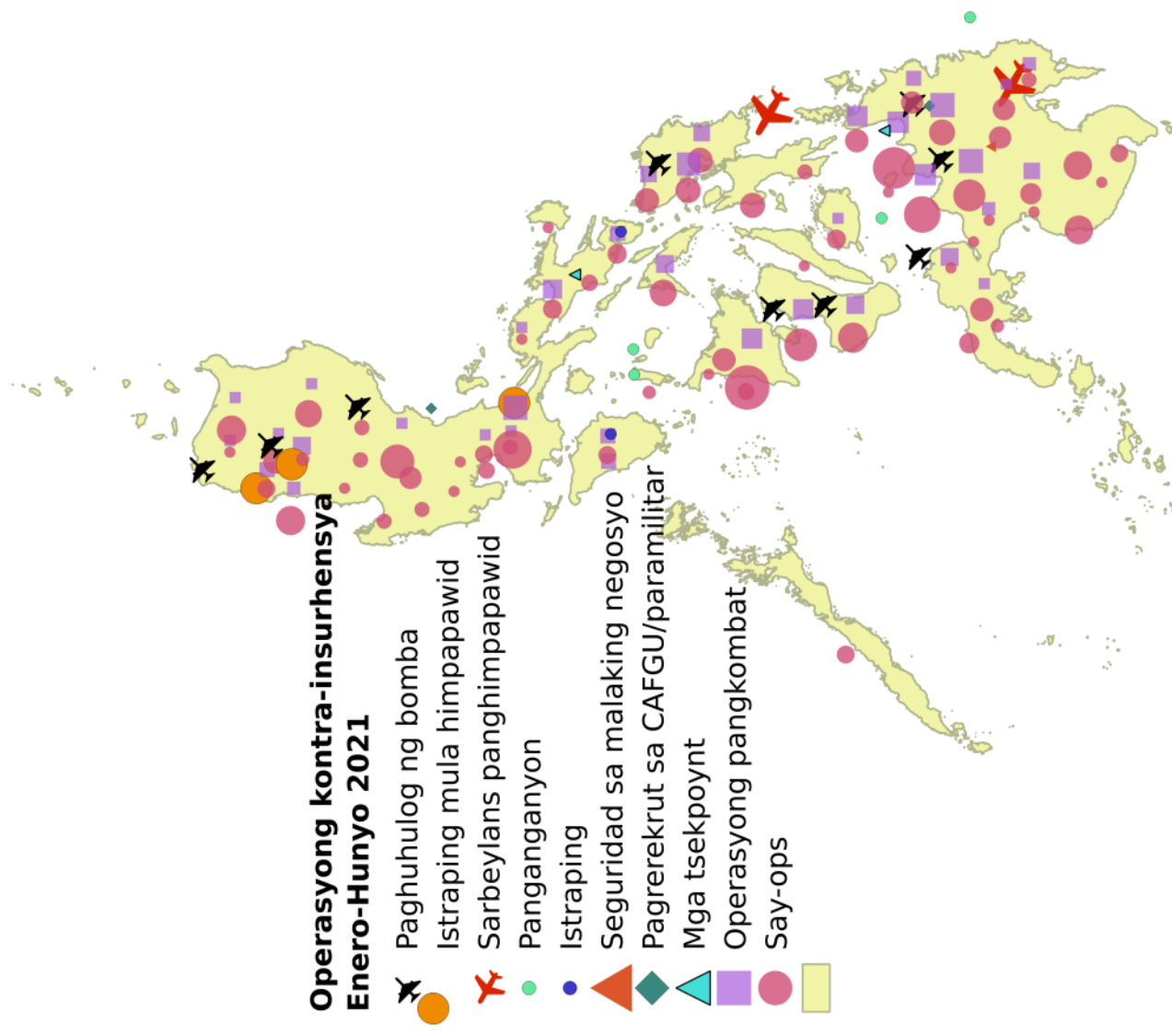
@prwcnewsroom

Paglabag sa Karapatang-tao Enero-Hunyo 2021

- Pagdukot
- Pag-aresto at detensyon
- Pamimilit
- Demolisyon
- Pagwasak sa ari-arian
- Pagpaslang
- Bigong pagpaslang
- Iligal na pagrekisa at pagsamsam
- Pambubugbog at/o pananakit
- Panggagahasa
- Pagbabanta, harasment, paninindak
- Pwersahang pagbabakwit
- Tortyr

* Ang laki ng mga bilog ay tumutukoy bilang ng mga biktima

Operasyong kontra-insurhensya Enero-Hunyo 2021

- ✈ Paghuhulog ng bomba
- ✈ Istraping mula himpapawid
- ✈ Sarbeylans panghimpapawid
- Panganganyon
- Istraping
- ▲ Seguridad sa malaking negosyo
- ◆ Pagrekrut sa CAFGU/paramilitar
- ▲ Mga tsekpoynt
- Operasyong pangkombat
- Say-ops